

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ મધ્યે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૧૨૨૬૭/૨૦૦૯

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર અર્થે :

ન્માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ.જી. શાહ

=====

૧.	૨. શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવે?	
૨.	પત્રકારને જોવા દેવામાં આવે ?	
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	

ભરત ડી દેસાઈ મરણ જતા તેમના વારસદારો અને કાનુની પ્રતિનિધીઓ દ્વારા

.....અરજદાર(ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત હાઉસિંગ બોર્ડ & ૧.....સામાવાળાઓ(ઓ)

ઉપસ્થિત રહ્યા :

વકીલ શ્રી આઈ.એસ સુપેહિયા, અરજદાર (ઓ) નંબર ૧-૧.૧ માટે

વકીલ સુશ્રી મમતા આર. વ્યાસ, અરજદાર (ઓ) નંબર ૧.૧ માટે

વકીલ શ્રી એચ. એસ. મુનશો, સામાવાળા(ઓ) નંબર ૧-૨ માટે

સામાવાળા(ઓ) નંબર ૧-૨ માટે રુલની બજવણી કરવામાં આવેલ છે.

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ.જી. શાહ

તારીખ:૨૫/૧૧/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. અરજદાર વતી વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી મમતા આર. વ્યાસ અને સામાવાળાઓ વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી એચ. એસ. મુનશો ને સાંભળાવામાં આવ્યા. રેકૉર્ડ પર ધ્યાન આપ્યું.

૨. અરજદારે પેન્શન અને ગ્રેયુઈટીની ચુકવણી ન કરવાની બાબતમાં ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪,૧૬ અને ૨૨૬ હેઠળ તેના અધિકારક્ષેત્ર હેઠળ આ અદાલતનો ભોગ બનવાની માંગ કરી છે, તેથી પેન્શન અને નિવૃત્તિ લાભો આપતી વખતે જ તેના પગારનું ખોટું નિર્ધારણ પણ કર્યું છે. આ હેતુ માટે, અરજદારે પરિશિષ્ટ બી પર ૧૪.૦૨.૨૦૦૮ તારીખના આદેશો અને ૧૦.૦૬.૨૦૦૯ તારીખના આદેશને રદ કરવાની વિનંતી કરી છે, જે પરિશિષ્ટ એફ પર છે, જેમાં પ્રસામાવાળાઓએ નિવૃત્તિ લાભો આપતી વખતે તેને ઘટાડીને અરજદારના પગાર ધોરણમાં સુધારો કર્યો છે.તેથી, અરજદારે પ્રસામાવાળાઓને અંતિમ પેન્શન, ગ્રેયુઈટી, ત્રીજા વર્ગના કર્મચારીના પદ પર છેલ્લે મેળવેલા પગારના આધારે કમ્યુટેડ પેન્શન સહિત તમામ નિવૃત્તિ લાભો ચૂકવવા અને તેની ચુકવણી સુધી ૦૧.૧૨.૨૦૦૩ માંથી ૧૨ ટકા વ્યાજ સાથે બાકી રકમ ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવા વિનંતી કરી છે.

૩. અરજદારે સામાવાળા નંબર ૧ ને આ અરજીના અંતિમ નિકાલ સુધી કોઈ વસૂલાત કર્યા વિના અથવા વૈકલ્પિક રીતે, તાત્કાલિક ધોરણે અરજદારને રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦ ની રકમ ચૂકવવા માટે તેમને પેન્શન અને ગ્રેયુઈટી ચૂકવવા માટે નિર્દેશ આપવા માટે પણ વિનંતી કરી છે.

૪. તે સ્પષ્ટ છે કે આવી પ્રાર્થના અરજદારને તેની નિવૃત્તિ પછી સુવિધા આપવા માટે છે જ્યારે તેનો નિયમિત પગાર બંધ થઈ જશે અને જ્યારે તેને કોઈ ફરિયાદ વગેરે વિના લાંબી સેવાઓ પછી પણ સુપાઠ્ય પેન્શન આપવામાં આવ્યું ન હતું.

૫. તે નિર્વિવાદ હકીકત છે કે અરજદારને ૦૧.૦૩.૧૯૬૮ પર સામાવાળા નંબર ૨ સાથે પંપ એટેન્ડન્ટ તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યો હતો અને તે ૦૧.૧૨.૨૦૦૩ પર નિવૃત્ત થયો હતો.તે પણ નિર્વિવાદ હકીકત છે કે ૨૭.૧૨.૨૦૦૪ એટલે કે તેમની નિવૃત્તિના લગભગ એક વર્ષ પછી નો ડ્યૂ અને કોઈ ઇવેન્ટ પ્રમાણપત્ર જારી કરવામાં આવ્યું ન હતું. પરંતુ કમનસીબે અરજીની તારીખ એટલે કે નવેમ્બર ૨૦૦૮ સુધી તેમને પેન્શન અને ગ્રેયુઈટી માટે કોઈ રકમ ચૂકવવામાં આવી ન હતી. સામાવાળાઓએ એવી ધારણા પર અરજદારને નિવૃત્તિ લાભો ચૂકવ્યા નથી કે અરજદારને વર્ગ IV કર્મચારી તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યો હોવા છતાં, તેણે વર્ગ III કર્મચારીનો પગાર લીધો હતો અને તેથી, સામાવાળાઓએ અરજદારનો પગાર ફરીથી નક્કી કર્યો છે અને વસૂલાતનો આદેશ આપવામાં આવ્યો છે, પરંતુ ઓછામાં ઓછું અરજી દાખલ કરવાની તારીખ સુધી વસૂલાતને અસર થઈ નથી.તેથી, અરજદારે અરજીમાં દલીલ કરી છે કે હકીકતમાં તેમને ત્રીજા વર્ગના કર્મચારી તરીકે યોગ્ય રીતે ગણવામાં આવ્યા હતા, જ્યારે જો તે અસ્તિત્વમાં છે, તો તે તેમને ક્યારેય આપવામાં આવતું

નથી.તેથી અરજદાર તેના પગારના પુનઃનિર્ધારણને તેમજ વસૂલાતના આદેશને પણ પડકાર આપી રહ્યો છે.

૬. પરિશિષ્ટ એ પર ૨૯.૧૧.૨૦૦૩ તારીખનો અરજદારને મોકલતો પત્ર સામાવાળા દ્વારા તેને નિવૃત્તિ લાભની ગણતરી અને પ્રદાન કરતી વખતે સર્જાયેલી વિસંગતતા અંગે કંઈપણ પુષ્ટિ કરતું નથી.

૭. જ્યારે, જોડાણ બી પર ૧૪.૦૨.૨૦૦૮ તારીખનો એક વિવાદિત આદેશ એટલો વિલંબિત છે એટલે કે અરજદારની નિવૃત્તિના લગભગ ૫ વર્ષ પછી, જેમાં હવે કદાચ પ્રથમ વખત, સામાવાળાઓ એ વાર્તા સાથે આગળ આવ્યા છે કે અરજદારને ત્રીજા વર્ગના કર્મચારી તરીકે પગાર આપવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ તેમની નિમણૂક ચોથા વર્ગના કેડરમાં કરવામાં આવી હતી અને તેથી, તેમના પગારમાં જોડાવાની તારીખથી એટલે કે તેમની નિવૃત્તિ તારીખ સુધી સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો.તેથી, કોઈ પણ સંજોગોમાં, પગારના આવા પુનરાવર્તનમાં અતિશય વિલંબ થાય છે અને અરજદારની તરફેણમાં અન્ય તથ્યાત્મક પુરાવાને ધ્યાનમાં લીધા વિના, આવા વિલંબ પોતે જ એવા આદેશને રદ કરવા અને રદ કરવા માટે પૂરતું કારણ હશે જે નિવૃત્તિની તારીખથી ૫ વર્ષ પછી જારી કરવામાં આવે છે.

૮. પરિશિષ્ટ 'સી' માં અરજદારે કોઈ વાંધો ઉઠાવ્યો નથી અને કોઈ યોગ્ય પ્રમાણપત્ર રજૂ કર્યું નથી, જે પેન્શનની ગણતરી સાથે પણ છે જાણે કે તેણે ત્રીજા વર્ગના કર્મચારી તરીકે સેવા આપી હોય.સામાવાળાઓ દ્વારા આવો આદેશ અને તેથી, હવે તે સામાવાળાઓ માટે છે કે તેઓ દલીલ કરે અને યોગ્ય અને પૂરતા પુરાવા દ્વારા સાબિત કરે કે તેઓએ તારીખ ૧૪.૦૨.૨૦૦૮ ના વિવાદિત આદેશ મુજબ અરજદારના પગારમાં કેવી રીતે સુધારો કર્યો છે.જોકે સામાવાળાઓએ જવાબમાં સોગંદનામું દાખલ કર્યું છે, તે પછી અહીં ચર્ચા કરવામાં આવશે, એક બાબત એકદમ સ્પષ્ટ અને ચોક્કસ છે કે વ્યવહારીક રીતે, ૪૦ વર્ષ પછી પગારમાં આવા સુધારા/પુનરાવર્તન માટે કોઈ વાજબીપણું નથી.

૮.૧ આશ્ચર્યજનક રીતે, ૧૪.૦૨.૨૦૦૮ ના વિવાદિત આદેશ પછી, હવે એક વર્ષ કરતાં વધુ સમય પછી સામાવાળાએ ૧૦.૧૧.૨૦૦૮ નો પત્ર બહાર પાડ્યો છે, જેમાં હવે તેઓ નિર્દેશ સાથે આગળ આવ્યા છે કે અરજદારને વર્ગ IV ના કર્મચારીને બદલે વર્ગ III ના કર્મચારી તરીકે પગાર ચૂકવવામાં આવ્યો હોવાથી તેની પાસેથી રૂ.આવા આદેશમાં એવું પણ બહાર આવ્યું છે કે આવી વધારાની ચુકવણી માટે જવાબદાર અધિકારી સામે વિભાગીય તપાસ થવી જોઈએ જેમણે અરજદારને ત્રીજા વર્ગનો પગાર ચૂકવ્યો હોય.આ આદેશ એ વાતની પણ પુષ્ટિ કરે છે કે અરજદારને કામચલાઉ પેન્શન ચૂકવવું જોઈએ જાણે કે તેણે ચોથા વર્ગના કર્મચારી તરીકે સેવા આપી હોય.આવા આદેશની પ્રાપ્તિ પર અરજદારે

સામાવાળાને કાનૂની નોટિસ આપી છે અને સંભવતઃ આવી નોટિસનું ન તો પાલન કરવામાં આવ્યું હતું કે ન તો ક્યારેય જવાબ આપવામાં આવ્યો હતો, જે સ્પષ્ટ કરે છે કે સામાવાળાઓ પાસે ઉપર ચર્ચા કર્યા મુજબ તેમના દુષ્કૃત્ય માટે કોઈ વાજબી નથી, એટલે કે ૪૦ વર્ષ પછી પગાર ધોરણમાં સુધારો.

૮.૨ સદનસીબે, એક્ઝિક્યુટિવ એન્જિનિયર દ્વારા બોર્ડના સુપ્રિટેન્ડિંગ એન્જિનિયરને સંબોધવામાં આવેલા ૨૨.૦૧.૨૦૦૪ તારીખના પત્ર, પરિશિષ્ટ એચ ના ફોર્મમાં તેમના પોતાના પત્રવ્યવહારમાં જાહેર કરાયેલ સામાવાળાઓનું કાર્ય કે તે અયોગ્ય, અનિયમિત અને તેથી ગેરકાયદેસર છે. આવા પત્રમાં, એવી સ્પષ્ટ જાહેરાત કરવામાં આવી છે કે અરજદારની નિમણૂક વાયરમેનની પરીક્ષા ગ્રેડ II પાસ કરવાની તેમની લાયકાતના આધારે વર્ક ચાર્જ એટેન્ડન્ટ તરીકે કરવામાં આવી હતી અને તેથી, તેમની નિમણૂક ૧૧૦-૩-૧૪૦ ના સ્કેલમાં કરવામાં આવી હતી જે છે જુનિયરની સમકક્ષ. બોર્ડના ભરતી નિયમો અનુસાર કલર્ક/રેકૉર્ડ કીપર/જુનિયર કલર્ક (ટાઇપિસ્ટ).તે પછી જાહેર કરવામાં આવે છે કે આવા નિયમો અનુસાર, પગારમાં વધારો કરીને અને પગાર ધોરણમાં સુધારો કરીને તેમના પગારમાં સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો અને તે મુજબ, અરજદારનો છેલ્લો પગાર ૩૦૫૦-૭૦-૪૫૯૦ ના સ્કેલમાં હતો, જે જુનિયર કલર્ક કેડરનો છે, કારણ કે અરજદારને સંબંધિત સમયે વર્ક ચાર્જ પર વર્ગ III કર્મચારી તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, તે સમયે અમલમાં રહેલા સંબંધિત

નિયમો અનુસાર ગ્રેયુઈટી ચૂકવવાની જરૂર છે.એવું લાગે છે કે આવા પત્ર વિભાગ દ્વારા માત્ર વર્ગ IV માં અરજદારની સેવાઓને ધ્યાનમાં લેવા માટે કેટલાક વિચારણા અનુસાર જારી કરવામાં આવ્યા હતા અને તે અસર માટે આ સંદેશાવ્યવહારમાં ખાસ ખુલાસો કરવામાં આવ્યો છે કે અરજદાર ૫૮ વર્ષની ઉંમરે નિવૃત્તિ પામ્યા હોવાથી વર્ગ III ના કર્મચારીઓને લાગુ પડતી શરતો અનુસાર.જો અરજદારને યોથા વર્ગના કર્મચારી તરીકે ગણવામાં આવે તો લાગુ પડતી નિવૃત્તિ વય ૬૦ વર્ષ હશે અને તે કિસ્સામાં અરજદારને ફરીથી ફરજ પર લેવાની જરૂર પડી શકે છે અને તેથી, આ મુદ્દા પર પુનર્વિચાર કરવાની વિનંતી કરવામાં આવી હતી.૦૯.૦૬.૧૯૯૮ અને ૧૦.૦૬.૧૯૯૮ તારીખના પત્રનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો અને આવા સંદેશાવ્યવહાર સાથે જોડવામાં આવ્યો હતો.

૮.૩ અરજદાર દ્વારા અચાનક વસૂલાત સામે વચગાળાની રાહત માંગતી વખતે, અરજદારે કાનજીભાઈ અલાભાઈ સોલંકી વિ. ગુજરાત રાજ્ય ૨૦૦૧ની વિશેષ નાગરિક અરજી નંબર ૯૫૩૭માંના કેસમાં બિન-અહેવાલિત નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો. હવે આવા મુદ્દાની પુષ્ટિ માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવી છે પંજાબ રાજ્ય વિરુદ્ધ રફીક માસીએ ૨૦૧૫ (૪) માં એસ. સી. સી. ૩૩૪ નો અહેવાલ આપ્યો હતો. પરંતુ, સંબંધિત સમયે ૨૮.૦૪.૨૦૧૦ ના આદેશ દ્વારા, આ અદાલતે સામાવાળાઓને ૪ અઠવાડિયાની અંદર નિર્વિવાદ રકમની

ચૂકવણીને વધુ નિર્દેશ સાથે સાફ કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે કે તે તબક્કે કોઈ વસૂલાત કરવામાં આવશે નહીં.ત્યારબાદ ૦૭.૦૭.૨૦૧૦ ના આદેશ દ્વારા આ બાબત સ્વીકારવામાં આવી હતી.

૯. જ્યારે સામાવાળા તેમના સોગંદનામામાં દલીલ સાથે આગળ આવ્યા છે કે અરજદારની નિમણૂક માત્ર વર્ગમાં જ કરવામાં આવી હતી વર્ષ ૧૯૬૮માં IV વર્ક ચાર્જ પંપ એટેન્ડન્ટ પરંતુ તેના કિસ્સામાં નક્કી કરેલ પગાર ધોરણ ૧૧૦-૩-૧૪૦ ત્રીજા વર્ગના કર્મચારી માટે વાસ્તવિક રકમ હતી, જોકે તે ધોરણ ૯૦-૨-૧૧૦ ચૂકવવાનો હકદાર હતો કારણ કે અરજદાર પાસે એસ. એસ. સી. અને સેકન્ડ ક્લાસ વર્કમેન પરીક્ષાનું પ્રમાણપત્ર હતું.પરંતુ આવી ભૂલ અરજદાર ૩૦.૦૫.૨૦૦૩ પર નિવૃત્ત થયા પછી જ પેન્શનના કાગળો તૈયાર કરતી વખતે સામાવાળાઓના ધ્યાનમાં આવી હતી.તેથી, સામાવાળા દ્વારા સ્પષ્ટ સ્વીકાર કરવામાં આવે છે કે તેનો પગાર નક્કી કરવામાં અથવા તેને મળેલો પગાર મેળવવામાં અરજદારની કોઈ ભૂમિકા નહોતી, તે સામાવાળાની ભૂલ હતી જે ૪૦ વર્ષ પછી જ તેમના ધ્યાનમાં આવી હતી.આવા જવાબમાં એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી છે કે અરજદારને તેની નિવૃત્તિ પછી પ્રોવિડન્ટ ફંડની રકમ તેમજ ગ્રેયુટીની રકમ ચૂકવવામાં આવી છે અને તેના છેલ્લા પગારના આધારે રજા રોકડકરણનો લાભ પણ આપવામાં આવ્યો છે, કારણ કે તેણે ૩૦૫૦-૯૦-૪૫૯૦ ના પગાર ધોરણમાં માત્ર ત્રીજા વર્ગ કેડરના કર્મચારી તરીકે એટલે કે

૪૫૯૦/- તરીકે સેવા આપી છે.એવું પણ જાહેર કરવામાં આવે છે કે આવા પગારની તારીખ ૧૪.૧૨.૨૦૦૮ ના વિવાદિત આદેશ મુજબ નક્કી કરવામાં આવી છે અને પગાર પંચના તમામ લાભો પહેલેથી જ લંબાવવામાં આવ્યા છે અને તેથી હવે અરજદારને કોઈ વધારાની રકમ અથવા વ્યાજ ચૂકવવાનું કોઈ કારણ નથી.આવા જવાબમાં એ પણ સ્વીકારવામાં આવે છે કે તેમણે ભૂલ સુધારી છે અને અરજદારને ૩૧.૧૨.૨૦૧૬ ના પત્ર દ્વારા જાણ કરી છે જે અરજદારની નિવૃત્તિની તારીખના છ વર્ષ પછી છે.તેથી સામાવાળાઓએ આ વિષય પર સંબંધિત સંદેશાવ્યવહાર જોડ્યો છે જે હાલમાં વિવાદમાં નથી.

૯.૧ જો કે, સામાવાળા દ્વારા તેમની ભૂલ વિશે કબૂલાતને ધ્યાનમાં લેતા, જે લગભગ ૪૦ વર્ષ પછી જ નોંધવામાં આવી હતી અને વધુ ખાસ કરીને તારીખ ૨૨.૦૧.૨૦૦૪ના પત્રના દાવાઓને ધ્યાનમાં લેતા, જેમાં સામાવાળાઓના બે અધિકારીઓ વચ્ચે સંદેશાવ્યવહારમાં ખુલાસો અને સ્વીકાર છે, તે અરજદારને તેના સ્પષ્ટીકરણને કારણે ત્રીજા વર્ગના કર્મચારી તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, હવે ૪૦ વર્ષ વીતી ગયા પછી આ પગારને પુનર્જીવિત કરવાનું કોઈ કારણ નથી, જે અન્ય રીતે અન્ય કોઈ મુદ્દો ઊભો કરશે એટલે કે અરજદારને ૬૦ વર્ષની વય સુધી સેવા આપવાની મંજૂરી આપવી.

૯.૨ તેથી, અરજદાર સાચો છે જ્યારે તેણે તેના સોગંદનામામાં જવાબ આપ્યો છે કે પ્રથમ વખત ૧૪.૦૨.૨૦૦૮, (જોડાણ બી) ના આદેશ દ્વારા, તેને વર્ગ IV

કર્મચારી તરીકે ગણવામાં આવ્યો છે અને તેનો પગાર નિમણૂકથી જ નક્કી કરવામાં આવ્યો છે એટલે કે ૦૧.૦૩.૧૯૬૮ અને પગારમાં આવા પુનરાવર્તનનો નિર્ણય અરજદારને સુનાવણીની તક આપ્યા વિના કરવામાં આવ્યો હતો અને તેને સ્પષ્ટતા કરવાની મંજૂરી આપવા માટે કે નિમણૂક સમયે તે વર્ગ III અથવા વર્ગ IV પદ પર કાર્યરત હતો કે કેમ અને તેની પસંદગી તેની લાયકાત મુજબ કરવામાં આવી હતી કે નહીં. અરજદારે એવી પણ દલીલ કરી છે કે આ હેતુ માટે ગુજરાત સિવિલ સર્વિસ (પેન્શન) નિયમોમાં ચોક્કસ જોગવાઈ હોવા છતાં તેમને કામચલાઉ પેન્શનથી પણ વંચિત રાખવામાં આવ્યા છે. વધુ ખાસ કરીને જ્યારે તેની સામે કોઈ શિસ્ત અથવા ફોજદારી કાર્યવાહી બાકી નથી અને ૨૭.૧૨.૨૦૦૮ થી કોઈ યોગ્ય પ્રમાણપત્ર સ્પષ્ટ નથી અને તેથી, અરજદારે દલીલ કરી છે કે તે વ્યાજ મેળવવા માટે પણ હકદાર છે.

૧૦. સામાવાળાઓ કોર્ટના આદેશ અને લાગુ પડતા નિયમોનું પાલન કરવામાં નિષ્ફળ ગયા હોવાથી આવા કિસ્સાઓમાં તેમની પાસે ૨૭.૦૪.૨૦૧૦ નું સોગંદનામું દાખલ કરીને ફરીથી બિનશરતી માફી માંગવા સિવાય કોઈ વિકલ્પ નથી, જેમાં તેમની પાસે નીચે મુજબના શપથને ટાળવા સિવાય કોઈ વિકલ્પ નથી:

“સામાવાળા નંબર ૨ સૌ પ્રથમ બિનશરતી માફી માંગવા માટે પરવાનગી માંગે છે કે જેમાં અરજદારને તેની નિવૃત્તિ પછી ગ્રેયુટી

ચૂકવવામાં આવે છે.તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે જેમ કે રેકૉર્ડની ચકાસણી પર તે જોવા મળે છે કે અરજદારને પ્રોવિડન્ટ ફંડનો લાભ તેમજ રજા રોકડમાં ચૂકવવામાં આવે છે.સામાવાળા નંબર ૨ રજૂ કરે છે કે અજાણતા દ્વારા શપથ પર કહેવામાં આવ્યું હતું કે અરજદારને ગ્રેયુઇટીનો લાભ ચૂકવવામાં આવે છે.સામાવાળા નંબર ૨ કહેવાતી ભૂલ માટે તેની બિનશરતી માફી માંગે છે અને નમ્રતાપૂર્વક તેને માફ કરવા માટે પ્રાર્થના કરે છે.સામાવાળા નંબર ૨ રજૂ કરે છે કે અહીં અરજદારને ૦૬.૦૪.૨૦૦૪ પર પ્રોવિડન્ટ ફંડ માટે રૂ. ૧,૮૮,૫૬૭ અને ૦૧.૧૨.૨૦૦૩ પર લીવ એનકેશમેન્ટ માટે Rs.૭૫,૦૯૦/- ની રકમ ચૂકવવામાં આવે છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અરજદારને હજુ સુધી પેન્શનનો લાભ આપવામાં આવ્યો નથી કારણ કે વર્ક ચાર્જ પંપ એટેન્ડન્ટની કેડરમાં વર્ગ-IV કર્મચારી તરીકેની તેમની નોકરીના આધારે તેમનો પગાર ફરીથી નક્કી કરવો જરૂરી છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અરજદારને ત્રીજા વર્ગના કર્મચારી તરીકે ગણવામાં આવતો હતો અને તેણે ત્રીજા વર્ગના કર્મચારી માટેનો પગાર ચૂકવ્યો હતો.સામાવાળા નંબર ૨ વધુમાં રજૂ કરે છે કે આ ભૂલ અરજદારની નિવૃત્તિ પછી જ જોવા મળે છે કારણ કે વિવિધ લાભો જાહેર કરવા માટે અમુક કાગળો તૈયાર કરવાના હતા અને તેથી, સુપ્રિટેન્ડિંગ એન્જિનિયરની કચેરી તેમજ અમદાવાદની મુખ્ય કચેરી

સાથે લાંબો પત્રવ્યવહાર કરવામાં આવ્યો હતો.સામાવાળા નંબર ૨ રજૂ કરે છે કે આને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદારને તેના છેલ્લા પગારના આધારે પેન્શન તેમજ ગ્રેયુટી મુક્ત કરી શકાતી નથી.૪,૫૯૦/- તે રૂ.૩૦૫૦-૯૦-૪૦૫૦-ના પગાર ધોરણમાં વર્ગ-III કેડર માટે છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અરજદારના પગાર ધોરણમાં સુધારો થવાને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદારને તે આધારે પેન્શનના કાગળો રજૂ કરવા માટે કહેવામાં આવે છે જેથી સામાવાળા નંબર ૨ જરૂરી કાર્યવાહી માટે ઉચ્ચ અધિકારીને પેન્શનના કાગળો રજૂ કરી શકે અને રજૂ કરી શકે.સામાવાળા નંબર ૨ રજૂ કરે છે કે અહીં અરજદારે હજુ સુધી આ સંબંધમાં જરૂરી ઔપચારિકતાઓ પૂર્ણ કરી નથી અને તેથી આગળ કોઈ કાર્યવાહી કરવામાં આવતી નથી.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અરજદાર વર્ગ-IV કેડર માટેના પગારના આધારે નિવૃત્તિ લાભો સ્વીકારવા માટે સંમત થતા જરૂરી ફોર્મ અને કાગળો રજૂ કરે તે જલદી જ જરૂરી કાર્યવાહી તાત્કાલિક કરવામાં આવશે અને ગ્રેયુટી સહિત પેન્શનરી લાભ કોઈપણ વિલંબ વિના જારી કરવામાં આવશે."

૧૦.૧ જ્યારે ૦૧.૦૭.૨૦૧૦ તારીખના અન્ય સોગંદનામા દ્વારા પ્રથમ વખત સામાવાળાઓ એ જાહેર કરીને આગળ આવ્યા છે કે અરજદારને રૂ. ૩,૫૭,૮૦૨-ની રકમ ચૂકવવાપાત્ર હોવા છતાં, તેઓએ ઉપર જાહેર કરેલા

અરજદારના પગાર ધોરણમાં પુનરાવર્તનને કારણે Rs.૯૫૮૨ ની ચુકવણી જાહેર કરી છે.આવા સોગંદનામા સાથે ગણતરી પણ જોડવામાં આવી છે.જ્યારે ૦૩.૦૭.૨૦૧૦ તારીખના સોગંદનામા દ્વારા સામાવાળા નીચે મુજબ શપથ ટાળવા અંગે જણાવવા માટે સંમત થયા છે;

“સામાવાળા નંબર ૨ અત્યંત આદરપૂર્વક જણાવે છે કે તેઓ ગુજરાત હાઉસિંગ બોર્ડના પરિષ્ઠ અધિકારી છે અને સુપ્રિટેન્ડેન્ટનું પદ ધરાવે છે.એન્જિનિયર, અમદાવાદ અને આ માનનીય અદાલતના આદેશો તેમજ દેશની અદાલતોના આદેશો માટે સર્વોચ્ચ આદર ધરાવે છે અને તેણે ૨૮.૦૪.૨૦૧૦ પર પસાર થયેલા આ માનનીય અદાલતના આદેશોનું ઇરાદાપૂર્વક કે જાણીજોઈને ઉલ્લંઘન કર્યું નથી.સામાવાળા નંબર ૨ નમ્રતાથી રજૂ કરે છે કે આ માનનીય અદાલત તારીખના ૨૮.૦૪.૨૦૧૦ ના આદેશનું પાલન ન કરવા બદલ બિનશરતી માફી સ્વીકારે છે અને વસૂલાત કર્યા પછી સ્વર્ગીય શ્રી ભરત ડી. દેસાઈની વિધવાની તરફેણમાં નિવૃત્તિ લાભ માટે ચેક જારી કરે છે.સામાવાળા નંબર ૨ રજૂ કરે છે કે શ્રી ભરત ડી. દેસાઈના મૃત્યુ પછી જરૂરી કાગળનું કામ ઉતાવળમાં પૂર્ણ કરવામાં આવ્યું હતું અને વસૂલાત કરવામાં આવે છે અને Rs.૯૫૮૨-તારીખ ૩૦.૦૬.૨૦૧૦ નો ચેક જારી કરવામાં આવ્યો હતો.સામાવાળા નંબર ૨ રજૂ કરે છે કે આ ભૂલ અજાણતાં કરવામાં આવી હતી અને ગુજરાત હાઉસિંગ બોર્ડ વતી

૦૨.૦૭.૨૦૧૦ પર હાજર રહેલા વકીલ શ્રી એચ. એસ. મુનશો દ્વારા હાઉસિંગ કમિશનર અને પ્રતિનિધિના ધ્યાનમાં લાવવામાં આવતા જ ભૂલને સુધારવા માટે તાત્કાલિક પગલાં લેવામાં આવ્યા હતા અને પેન્શન માટે ૦૨.૦૭.૨૦૧૦-તારીખના રૂ.સામાવાળા નંબર ૨ રજૂ કરે છે કે ગ્રેયુટી માટે ૦૨.૦૭.૨૦૧૦ નો બીજો ચેક પણ તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે અને ચેક સાથે ૦૨.૦૭.૨૦૧૦ ના પત્રોની નકલો અહીં જોડવામાં આવી છે અને સામૂહિક રીતે જોડાણ A તરીકે ચિહ્નિત કરવામાં આવી છે.સામાવાળા નંબર ૨ રજૂ કરે છે કે ચેક સ્વર્ગીય શ્રી ભરત ડી. દેસાઈના નામે કોઈ વસૂલાત કર્યા વિના જારી કરવામાં આવે છે અને તે વર્ગ IV ના કર્મચારીને ઉપલબ્ધ પગાર ધોરણ પર આધારિત છે."

૧૧. ઉપર જાહેર કરાયેલી તથ્યાત્મક વિગતો અને સંજોગો સ્પષ્ટ રીતે પુષ્ટિ કરે છે કે નિર્ણય લેવામાં માત્ર અતિશય વિલંબ જ નથી થતો, પરંતુ વર્ગ IV કેડરમાં અરજદારની નિમણૂકને ધ્યાનમાં લેવામાં સામાવાળા તરફથી પસંદગી અને મનસ્વીપણું પણ છે, જો કે તેને નિમણૂકની તારીખ એટલે કે ૧૯.૦૩.૧૯૬૮ થી જ વર્ગ III માં નિમણૂક કરવામાં આવી હોય તેમ પગાર ચૂકવવામાં આવ્યો હતો.

૧૨. એ નોંધવું પણ આશ્ચર્યજનક છે કે નિવૃત્તિની તારીખે અને તેમના દસ્તાવેજ પુરાવાઓની ગણતરી કોઈ યોગ્ય પ્રમાણપત્ર જારી કર્યા પછી કરવામાં આવી હોવા

છતાં, નિવૃત્તિની તારીખથી ૫ વર્ષ પસાર થયા પછી તેમના પગારમાં તેમની નિમણૂકની તારીખથી માત્ર પેન્શન અને નિવૃત્તિ લાભોની ગણતરીના હેતુથી સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો.

૧૩. તેથી, આ અદાલત માટે આ અરજીને મંજૂરી આપવા સિવાય કોઈ વિકલ્પ નથી કે પરિશિષ્ટ-બીમાં ૧૪.૨.૨૦૦૮ તારીખનો અને પરિશિષ્ટ-Fમાં ૧૦.૬.૨૦૦૯ તારીખનો વિવાદિત આદેશ સામાવાળાઓની મનસ્વીતા અને અનિયમિતતાનું પરિણામ છે અને તેથી, તેમને રદ કરીને બાજુ પર મૂકવાની જરૂર છે. આથી, તેમને રદ કરવામાં આવે છે અને બાજુ પર મૂકવામાં આવે છે, જે પુષ્ટિમાં પરિણામશે કે અરજદારે તેમની નિમણૂકની તારીખ એટલે કે ૧.૩.૧૯૬૮ થી વર્ગ-III કર્મચારી તરીકે સામાવાળાઓ સાથે સેવા આપી છે, ખાસ કરીને જ્યારે આવા તથ્યો સામાવાળાઓના અધિકારીઓ દ્વારા તેમના આંતરિક પત્રવ્યવહારમાં ૨૨.૧.૨૦૦૪ ના પત્રમાં સ્વીકારવામાં આવે છે, જે પરિશિષ્ટ-H માં રજૂ કરવામાં આવે છે.

૧૪. આવી ઘોષણાને ધ્યાનમાં રાખીને, હવે, સામાવાળાઓએ પેન્શનરી અને અન્ય તમામ નિવૃત્તિ લાભોની ફરીથી ગણતરી કરવી જરૂરી છે, જાણે કે ૧૪.૨.૨૦૦૮ અને ૧૦.૬.૨૦૦૯ ના વિવાદિત આદેશો અસ્તિત્વમાં ન હોય અને તેથી, તમામ લાભોની ગણતરી કરવા માટે, જાણે કે અરજદારે વિભાગમાં

વર્ગ-III ના કર્મચારી તરીકે સેવા આપી હોય.તેથી, હવે, સામાવાળાઓને અંતિમ પેન્શન, ગ્રેયુઇટી, કોમ્યુટેડ પેન્શન સહિત તમામ નિવૃત્તિ લાભો અરજદારને તેની છેલ્લી વર્ગ-૩ની પોસ્ટના આધારે ચૂકવવા અને તેની નિવૃત્તિની તારીખ એટલે કે ૧.૧૨.૨૦૦૩ થી આ ચુકાદાની રિટ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ચાર મહિનાની અંદર વાસ્તવિક ચુકવણી સુધી ૬ ટકા વ્યાજ સાથે તમામ રકમની બાકી રકમ ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે.જો ચાર મહિનાની અંદર આ રકમ ચૂકવવામાં ન આવે તો ૯ ટકાના દરે વ્યાજ ચૂકવવું પડશે.જ્યારે આ અરજી બાકી હોય ત્યારે ચોક્કસ રકમ ચૂકવવામાં આવે છે, ત્યારે આવી રકમ પરના વ્યાજની ગણતરી ૧.૧૨.૨૦૦૩ થી આવી રકમની વાસ્તવિક ચુકવણી સુધી કરવાની હોય છે, જે રેકૉર્ડ પર જાહેર કરવામાં આવે છે અને ઉપર ઉલ્લેખિત છે.આથી, અરજીને ઉપરોક્ત હદ સુધી મંજૂરી આપવામાં આવે છે.

૧૫. અરજદાર એઆઈઆર ૨૦૦૦ એસસી ૩૫૧૩(૨) માં અહેવાલીત વિજય એલ મેહરોત્રા વિ.ચુપી રાજ્ય ના કેસના નિર્ણય પર આધાર રાખે છે. જેમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ૧૮ ટકા વ્યાજનો ચુકાદો આપ્યો છે.અરજદાર એ. આઈ. આર. ૨૦૦૮ એસ. સી. ૧૦૭૭માં નોંધાયેલા એસ. કે. દુઆ વિરુદ્ધ હરિયાણા રાજ્ય પર પણ આધાર રાખે છે, જેમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે આવી વિલંબિત ચુકવણી માટે ચૂકવવાના વ્યાજના મુદ્દાને ધ્યાનમાં લેવા માટે આ બાબતને ઉચ્ચ અદાલતમાં પરત મોકલી દીધી છે કારણ કે ઉચ્ચ અદાલતે

સામાવાળા અધિકારીઓને નોટિસ જારી કર્યા વિના પણ આવી અરજીને ફગાવી દીધી છે.

૧૬. નીચેના કિસ્સાઓમાં નિર્ણયને યાદ રાખવો યોગ્ય રહેશે:

(૧) કે. એસ. આર. ટી. સી. વિરુદ્ધ કે. ઓ. વર્ગીસ વચ્ચે AIR SC ૩૯૬૬

(૨) એઆઈઆર ૨૦૦૧ એસસી ૨૪૩૩ વચ્ચે ગોરખપુર યુનિવર્સિટી વિ.શિતલા પ્રસાદ નાગેન્દ્ર

(૩) એઆઈઆર ૨૦૦૦ એસસી ૧૯૧૮ વચ્ચે આર.વીરભદ્રમ વી.એપી સરકાર

(૪) કેરળ રાજ્ય વિ. એમ.પદ્મનાભન નાયર ૧૯૮૫ (૧) એસસીસી ૪૨૯.

૧૬.૧ જેમાં ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે તેના અગાઉના અભિપ્રાયનો પુનરોચ્ચાર કર્યો છે કે પેન્શન અને ગ્રેયુઇટી હવે સરકાર દ્વારા તેના કર્મચારીઓને તેમની નિવૃત્તિ પર વહેંચવા માટે કોઈ બક્ષિસ નથી, પરંતુ, ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયો હેઠળ, તેમના હાથમાં મૂલ્યવાન

અધિકારો અને સંપત્તિ બની ગયા છે અને સમાધાન અને વિતરણમાં કોઈપણ દોષિત વિલંબને કર્મચારીઓને વાસ્તવિક ચુકવણી ન થાય ત્યાં સુધી વર્તમાન બજાર દર પર વ્યાજની ચુકવણીના દંડ સાથે વ્યવહાર કરવો આવશ્યક છે. જ્યાં સુધી અપીલકર્તાને વિલંબિત ચૂકવણી પર વ્યાજ આપવાનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત ઉપરોક્ત કાનૂની સિદ્ધાંત હજુ પણ યોગ્ય છે.

૧૭. ગુજરાત રાજ્ય વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય પેન્શનર્સ ફેડરેશન તારીખ ૪.૧.૨૦૧૬ વચ્ચેના ૨૦૧૫ના લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં.૧૪૨૯ ના નિર્ણયનો સંદર્ભ પણ સુસંગત છે, જેમાં આ હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં.૮૨૫૧ ૨૦૧૫ની વાત છે. ડિવિઝન બેન્ચે વિદ્વાન સિંગલ જજના તર્કને સમર્થન આપ્યું હોવાથી, હું તે તમામ તર્કને ફરીથી રજૂ કરી રહ્યો નથી કારણ કે તે જાહેર ક્ષેત્રમાં ઉપલબ્ધ છે પરંતુ આવા તર્કને અનુસરીને, હવે, તે સ્પષ્ટ છે કે નિવૃત્ત લાભની વિલંબિત ચુકવણીના કિસ્સામાં, કર્મચારીઓ ચોક્કસપણે તેના પર વ્યાજ મેળવવા માટે હકદાર છે. તે અવગણી શકાય નહીં કે આવા બિન-નોંધાયેલા કેસોમાં સરકારી ઠરાવ તારીખ ૮.૧૦.૨૦૧૪ નો સંદર્ભ છે પરંતુ કમનસીબે સરકાર આ વિષય પર તેમના પોતાના પરિપત્રો જાહેર કરવા આગળ આવતી નથી.

૧૮. તે ઉલ્લેખ કરવાની જરૂર નથી કે જો સામાવાળાઓએ ભૂલથી ચુકવણી અટકાવી દીધી હોય, જેના માટે અરજદાર વિલંબિત ચુકવણી પર દંડની રકમની ચુકવણી માટે કાયદાકીય રીતે હકદાર છે.

૧૯. ઉપર જણાવેલા કારણોસર, હું હકદારીની તારીખથી વાસ્તવિક ચુકવણીની તારીખ સુધી વિલંબિત ચુકવણી પર ૬ ટકાના દરે વ્યાજ આપું છું.જો આ રકમ આ આદેશની નકલ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ચાર મહિનાની અંદર ચૂકવવામાં ન આવે, તો તે મૃતક કર્મચારીને ચૂકવવાની રકમની તારીખથી વાર્ષિક ૯ ટકા વ્યાજ દરે વ્યાજ વહન કરશે.

૨૦. સામાવાળાઓએ અરજદારને ગણતરી પત્રક જાહેર કરવું પડશે અને જો કોઈ અસ્પષ્ટતા હોય, તો અરજદાર કાયદા અનુસાર તેને આંદોલન કરવા માટે સ્વતંત્ર રહેશે.અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવે છે અને તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે.નિયમને તે હદ સુધી સંપૂર્ણ બનાવવામાં આવે છે.

(એસ. જી. શાહ, ન્યાયમૂર્તિ.)

વિષય:-સેવા-નિવૃત્તિના વર્ષો પછી પગારધોરણમાં ગેરકાયદેસર ઘટાડો કરવાના આદેશને રદ કરવા તથા વર્ગ-૩ ના કર્મચારી તરીકે સુધારેલા નિવૃત્તિ લાભો વ્યાજ સહિત ચૂકવવા બાબત.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*